

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundintii a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune **Josefstadt, Langegasse Nr. 43.** unde suntu a se adresá si corespundintiele, ce pri-vescu Redactiunea, administratiunea seu speditur' a; cate vorfi nefrancate, nu se vor primí, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru *anuncii* si alte comunicatiuni de interesu privatu — se respunde cate 7 cr. de linie repetiri se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 80 cr. pent. una data, se antecipa.

Ese de trei ori in septimana: **Mercuri-a,** **Vineri-a** si **Dominec'a,** candu o colá intréga, candu numai diumetate, adeca dupa momentulu impregiurariilor.

Pretiulu de prenumeratiune:

pentru *Austria*:

pe anu intregu 8 fl. v. a.
" diumetatu de anu 4 " " "
" patrariu 2 " " "

pentru *Romani'a si strainetate*:

pe anu intregu 16 fl. v. a.
" diumetate de anu 8 " " "
" patrariu " " " " 4 " " "

Viena 9/21 noem. 1868.

Politic'a mare se ocupa acum'a fórté multu de Romani'a, ici colé se ocupa de romani preste totu. Spat'ulu nu ni iérta se intrámu de asta data in detaiu, trebuindu se facemu locu interesanteloru corespundintie ce le primimu de la Pest'a despre laudabil'a procedura a deputatiloru natiunali, de aceea ne marginimu a luá cunoscentia numai de mintele principali ce agita diplomat'fa si urca atentiunea popóraloru cari vedu si recunoscu ca se decide despre interesele loro.

Situatiunea de astadi are dóue calitati caracteristice. Un'a este starea acést'a nesuferibila, adeca pacea inarmata ce apésa pre tóte popórale Europei si li costa spese mai mari de catu veri ce batalia; — alt'a este conubiulu, legatur'a strinsa ce domnesce intre interesele popóraloru europene, si esserciéza neinceptatu o influentia recipróca.

In urmarea acestui conubiu alu intereseloru, o batalia catu de mica, ce s'ar escá unde va in Europa, anevoiá s'ar poté localisá, adeca anevoiá s'ar poté impedecá d'a nu devení o batalia generala européna. Se teme politic'a ca unu tunu descarcatu la Renu, si-ar poté gasi resu-netu in Itali'a, Poloni'a, Dunare si aiurea, et vice versa.

Conubiulu singuru ar fi tréca-ducá se, daca nu s'ar cunósce promptitú-dinea popóraloru de a-si schimbá pururea sórtea loro, crediendu ca vor s'o imbunésca, ca vor se ésa din o situatiune nesecura buna-óra cum e cést'a de astadi.

Astfelu se intempla acum'a ca lumea privesce cu multa curiositate la cele ce se petrecu in Romani'a. Diplomat'fa turcésca a descriu Romani'a in fati'a Europei cu colorile cele mai negre, sperandu ca Europ'a i va largi suzeranitate. Europ'a i-a denegatu cererea, dar a conchisu dintr'acést'a ca turculu a buna séma se sente amenintiatu, cine mai scie din care parte. Turculu se aréta purure voinicosu, deci nu poté se-i placa acum'a vedendu pre Europ'a repetindu-i ca: tu esti morbosu, tu esti amenintiatu, in jurulu teu trebuie se veghiámu. Si nu poté se-i placa cáci acést'a i face dauna mare finantieloru, d. e. tocm'a acum dorindu a incheiá unu imprumutu, nu capeta bani; dar s'ar poté mangaiá turculu cu proverbiulu francescu: Georgiu Dandin, tu ai voitu!

Desi scimu ca din partea Romaniéi nu amenintia neci unu periclu, neci pre Turci'a neci Europ'a, desí scimu ca d. Golescu insusi vre se-lu apere pe turculu ca se nu-lu pape pacostea, totusi nu potemu trece cu vederea parcrile contrarie ale strainiloru.

Asie in delegatiunea ungerésca, unu domnu de ungru se gatiá a interpelá pre Beust despre relatiunile Romaniéi. Dupa scirile din urma, acelu domnu nu-si va face interpelatiunea, ci ascépta aparerea „cartii rosie“ care va contiené, precum se scie, si cateva acte referitórie la Romani'a. Aparerea acestei carti se ascépta in fie-care di.

„L' International“ cu multa buna vointia pentru natiunalitati, precum sunt francii de comunu, cere se se inaugure la Dunare autonomi'a completa a diferiteloru natiunalitati, si se nu-si mai faca diplomat'fa neazau cu turculu. In adé-veru, acestu medilocu radicalu ar fi celu mai eficace pentru liniscea Europei; cáci turculu, de spartu ce e, nu mai poté fi carpiu.

Organulu dlui Bismark „Nord-deutsche Allg. Zeitung“ voindu a respingé insinuatiunile ca Prusi'a ar agitá la Dunare, in nr. de ieri (vineri) dice, devpre intentiunata interpelatiune din delegatiunea ungerésca, intre altele cumca Romani'a, situata intre Rusi'a, Austri'a si Turci'a, ca unu statu dunarénu, garantiile desvoltarii sale le gasesce in procedura liniscita si pacica. Pusetiunea ei este casí a Belgiului. Estinderea teritoriului romanu, ar neliniscí unele popóra de la Dunare. Prusi'a nu doresce se véda Romani'a turburandu pacea Europei. Agitatiunea partiteloru din Romani'a nu se poté imputá de slabitiune guvernului. E intrebare daca guvernulu e de vina, séu guvernatií? scl.

De la diet'a Ungariéi.

Pesta 18 noem. 1868.

Siedinti'a de astadi a casei representative.

(u) Cetindu-se si autenticandu-se protocolulu siedintiei de ieri, deputatulu Bobory interpeléza pe Gorove ministrulu de comerciú si industria ca are de cugetu a asterne casei unu proieptu de lege care se reguleze relatiunile si drepturile comerciantiloru si industriariloru mai mici. Ministrulu Gorove respunde interpelantelui ca proieptulu costiunatu e déjá gal'a; inse fiindu diet'a pró ocupata cu alte agende mai momentóse, cugeta ca va fi de ajunsu a-lu asterne dietei viitóre.

La ordinea dilei e desbaterea proiepteloru de lege referitóre la contributiunea personala, si accisulu pentru vinu si carne. In virtutea §-lui 1 din art. de lege XXIV din 1868 ordinationile esistente in privinti'a acést'a se estindu in peste Transilvania.

Din proieptulu alu doilo avemu se insemnámu ca 50% din productiunea vinului sunt scutite de accise. Acceptandu-se ambele proiepte neschimbate, votarea definitiva va urmá in siedinti'a de vineri.

Dupa acestea se ic la desbatere bugetulu ministrului de agricultura, comerciú si industria. Sum'a ceruta pe anulu 1869 face 1.501,700 de floreni, asiédara cu 992,200 fl. mai multu, de catu pe anulu curinte, cari se si acórdá.

Pesta 19 noemvre 1868.

(u) In siedinti'a de astadi a casei representative incunoscentia ministrulu presiedinte Andrásy ca Maiestatea Sa a sanctiunatu legea referitória la impacatiunea Ungariéi cu Croa-Slavoni'a. Se citeisce si promulga. Notariulu Pajzs e insarcinatu a o duce si casei de sus.

La ordinea dilei e desbaterea proieptulu de lege pentru educatiunea poporului; dar nainte de ce s'ar incepe desbaterea generala, deputatulu Zsedényi face motiunea: ca daca se va si desbate proieptulu pusu la ordine, pana atunci se nu se substérna Maiestatii Sale pentru sanctiunare, pana se va fi desbatutu si legea interconfesionala, fiindu acestea de dupa natur'a loro in strinsa legatura, care motiune respingendu-se, desbaterea generala o incepe Tisza. In vorbirea sa desfasurá necesitatea educatiunei, si dechiara din capulu locului ca desí proieptulu din cestiune nu-lu multiamesce in tóte, totusi lu primescé de bas'a desbaterei specialii pentru ca are sperantia ca modificatiunile ce se vor face, au se suplinésca lacunele. Lu primescé asié precum l'a modificatu comisiunea centrala, din cauza ca principiele stabilite de comisiune corespundu asceptarii, si derima pre cele cuprinse in proieptulu ministerialu.

Ministrulu Eötvös se radica contra afirmatiuniloru ultime a lui Tisza, si asié se pare

ca amintirea proieptulu ministerialu combatutu din tóte partile a taiatu afundu in ambitiunea dlui ministru, care dise intre altele ca Tisza n'a fostu indreptatitu a mai vorbi despre proieptulu ministerialu, fiindu acum sub desbatere proieptulu comisiunei.

Primindu-se proieptulu de bas'a desbaterei specialii, se procede la desbatere dupa §§. Intregulu proieptu de lege consta din 148 §. Astadi s'au desbatutu 13 §§. si s'au primitu cu fórté neinsemnate modificatiuni. Continuarea in siedinti'a de mane.

Pesta, in 20 novembre 1868.

(u) Siedinti'a de astadi a casei representative éra si datu o dovéda eclatanta si nedisputabila despre pseudo-liberalismulu magiariloru de o parte, éra d'alt'a despre sentiulu divin alu natiunalitatii, si despre jalusi'a laudabila a deputatiloru nostri natiunali, cari n'au intardiutu neci odata a-si radicá graiulu loro valorosu in caus'a natiunei romane, de cate ori a venitu aceca pe tapetu. De presinte decurge desbaterea speciala a supra proieptulu de lege referitóriu la educatiunea poporului; si desí trebuie s'o marturisim, ca cuprinde multe bune, totusi nu ne potemu retiené a nu atacá acele dispusetiuni periculóse, cari tientescu magiarisarea. Aceste dispusetiuni sunt cuprinse in §§. 64, 74, si 88. in contracarora s'au luptatu cu o energia, si resolutiune laudabila deputatii nostri natiunali dñii Babesiu, Hodosiu si Borlea. §§. atinsi se referescu la stúdiele, ce au d'a se propune in scólele poporali mai nalte intre aceste vedemu decretatu de studiu obligatu limb'a magiara: in care scóla limb'a instruarii nu e cea magiara, acolo e studiu obligatu acésta limba magiara.

Contra acestui pasu se radica mai antaiu Babesiu, spunendu intr'o cuventare mai lunga, cumca elu si-tiene de cea mai santa doctorintia patriotica, a-si radicá graiulu totu de un'a de cate ori vede cumca se intentiuneza vatemarea principiului de dreptu egal si de reciprocitate, si cumca in §§. 64, 74, 88 si 111 afla astfelu pe vatemare pe facia, fiindu ca in acei §§. se dispune, ca in scólele poporale mai inalte, precum si in scólele civice si preparandiale, pre catu intr'acelea limb'a de instructiune n'ar fi cea magiara, se se propuna si limb'a magiara, éra la magiari numai incependu de la alu treile cursu, se se propuna limb'a germana, prin cari dispusetiuni pentru scolarii de natiune magiara se foméza favoruri de natur'a unui privilegiu: facú emendamentulu, ca in locu de limb'a magiara se se dica pentru tóte scólele fora diferentia de natiunalitate si confesiune asié:

„Inca o a dóua limba, si adeca un'a, care dintre cele usitate acolo, va corespunde mai multu lipsei poporului si se va alege prin autoritatea comunale.“

Mai departe dlu Babesiu observá, ca dispusetiunea ce norméza ca in aceste scóle popolari se se propuna „istori'a si geografi'a universale si a patriei“, asomenca este manca si spre scaderca natiunalitatiloru nemagiare, fiindca istoricii magiari s'au dedatu a scrié istori'a patriei tóta in forma de istoria a natiunei magiare; dar natiunile nemagiare in-ca si au geografi'a si istori'a loro propria natiunale, si este dreptu si necesariu ca copiloru si copileloru-se loro se propuna si isto, geografi'a propria a natiunei loro.

In contra acestoru propuneri se scólá dlu Colomanu Tisza, nu inse cu argumente, ci cu personalitati; dise ca — este naturalu ca Babesiu face astfelu de propuneri, cáci a invetiatu scóla la nemti si — uresce limb'a magiara (!); éra cumca in Ungari'a ar mai avé istoria si alte popóra afara de magiarii, elu acum aude pentru prima óra, inse respinge astfelu de pretonsioni.

Se scólara apoi dñii Hodosiu, Borlea

si Miletici de spriginira propunerile lui Babesiu, a nume Hodosiu dise cam acestea: O Casa! Nainte de tóte trebuie se constatámu la evidintia care este scopulu acestui proieptu. Scopulu e, dupa parerea mea, educatiunea poporului, si neci-de-catu magiarisarea (Contradiceri). Cultura inse este universalá, dens'a nu e defelu unu dreptu eschisivu alu natiunei magiare, prin urmare este la fie-care natiune si dreptulu si detorintia si posibilitatea d'a se cultivá in limb'a sa materna, numai asié se poté afirmá ca proieptulu acést'a nu tientescu magiarisare.

Miletici i spune lui Tisza ca istoriele natiunali esistu si ca vorbescu despre trecutul acelor natiuni, pe cari istoriei ungeresci i place a le trece cu vederea.

Borlea basandu-se pre legea santiunata de curundu in caus'a romaniloru ortodossi, dice ca acea lege ni garanta autonomia, prin urmare in afacerile nóstre scolare vom dispune dupa legea santiunata. A asceptatu argumente de la Tisza si nu personalitati, respinge acele insinuatiuni brute cu cari Tisza de trei ani de dile se totu incércá a intimidá pre deputatii natiunali pentru ca se nu cuteza a aperá interesele natiuniloru nemagiare, dar — fie convinsu ca nu-si va ajunge scopulu.

In fine Babesiu ca propunatoriulu spune casei ca — contra dateloru si principieloru provocate de elu, nu s'a adusu si nu se poté aduce nici unu argumentu, cu atata mai pucinu vr'unu argumentu ratiunabilu, si pentru aceea si-sustiene cu tóta virtutea propunerile; éra la atacurile personali a dlui Tisza respunse ca — nu scie in care scóla parlamentaria le-a invetiatu acelea.

La votare, abie vr'o doi magiari stetera pentru emendamentele lui Babesiu si asié ele cadiura, dar — nu combatute cu argumente, ci respinse cu poterea preponderanta.

La §. 74, carele prescrie obieptelo ele propunere pentru scólele civice, dlu Babesiu si-repeti propunerea in privinti'a limbei a dóua; dar — fireisce, si aci propunerea lui cadiu.

Asie li pasa dloru stepanitori de drepturi, principie, argumente, candu acele sunt in partea natiuniloru nemagiare!

Pesta in 19 noem. n.

(u) Dle Redactoru! Te rogu se-mi permiti a reflectá pe o. publicu alu Albinei la o impregiurare de fórté mare interesu.

Candu ne-au pacalitu dñii magiari cu comisiunea emisa sub presiedinti'a dlui Fr. Deák pentru a compune unu nou proieptu de lege pe temeulu *egalei indreptatiri natiunale*, si ou m'am grabitu a-ti telegrafá acésta scire, multu m'am caitu pentru acésta graba, si — multu m'am superatu pentru ca li-au succésu dloru magiari a ne pacali. Acum inse, dupa resunetulu ce dedo „Romanulu“ din Bucuresci acelei sciri telegrafice, acum nu me mai caiescu, ba sum pré multiumitu si satisfacutu. „Romanulu“ saluta cu cea mai viua placere acelu pasu alu dloru magiari, s'aréta fericitu ca dñii magiari si-au venitu in ori, vor se multiamésca pe natiunile nemagiare, si prin acést'a se mantuiésca Ungari'a si pe natiunea magiara de perire; dechiara ca din acea parte, precum peste totu din partea romaniloru nici candu nu s'a atentitú slabirea si periclitarea natiunei magiare.— Va se dica „Romanulu“, si respective dlui C. A. Rosetti, despre care magiarii respandescu, cumca ar fi dusimanu de mórté alu loro si ca prin nici unu fólu de concesione nu s'ar poté molcomá, Romanulu dicu si dlui Rosetti prin acelu telegramu alu meu i se dede ocaziune d'a desminti in modu eclatante si solenelu — neintemeiatele insinuatiunei ale magiariloru si d'a dovédi, ce multiumitu, ce ferice este, candu aude ca dñii magiari si-vedu retacirea si incepu a se abate de la calea ce duce la prepastia!

Éca deci că nu e adevărat, cumca
partea de la putere în România — fatia de
magiarii *cauta nodu in papura*, că ea cu
ori-ce pretiu vré se respandésca iritatie,
nemulțumire între români!

Dacă acum scirea aceea din „Albina“ a
fostu nentemeiată, séu mai bine dicendu —
pripita, dacă dnii magiarii cu o buza promitu,
éra cu alt'a revóca — dreptatea și egalitatea
naționale: acést'a este numai vin'a lor, și res-
ponsabilitatea pentru desamagirea și cainti'a
pentru nemulțumirea și iritatiea gene-
rale la naționalității — trebuie se cada tóta
asupr'a lor! Dar „Romanulu“ din Bu-
curești ni-a facutu unu servitiu mare
prin resunetulu ce a datu la acelu tele-
gramu din „Albina“ și noi — acum prece-
pemu, pentru ce scirea telegrafica, sosita ai-
cea despre acelu articlu alu Romanului, a su-
prinsu pe dnii magiarii pre catu se póte de
neplacutu! Acést'a n'templare se ni-o insem-
nămu, căci este pré caracteristica pentru sen-
tiulu de dreptate, sinceritate și loialitate, pen-
tru bunele credințe ale magiariilor. (Au cre-
diutu unii dd. că au dreptu se ne lovésca pen-
tru că am luat notitia telegrafica de acea fai-
ma. Am avutu motivele nóstre, și dacă nu le
insirăm, este că nu vrem se se dica cumca
noi am intorsu lovitu rele și în ajunulu des-
baterii cestiune de naționalitate n'am sacrifi-
catu contielegerii. Acú judece on. publicu,
cine sacrifica mai multu contielegerii, cei ce
lovescu, séu noi cari tacemu la loviture și
le suferim? Red.)

Pesta în 20 noevmre n.—

(g) Dle redactoru! Deputatii naționali a-
tatu cei din Ungaria și Banatu, catu și cei din
Transilvania de patru dile tienura în órele de
dupa médiadi regulatu conferinție în locuinț'a
dlui P. Cernoviciu — în dóue cestiuni mari
anteiu în cestiunea *Uniunei Transilvaniei*,
— a dóu'a în privinț'a compotării lor mai
de parte în caus'a de naționalitate.

Ce se tiene de prim'a cestiune, în pri-
vinț'a acést'a după conferinț'a de luni, erá se
Vi scriu unu reportu atatu de pesimisticu, în
catu — me temeamu că se va desgustá tóta
lumea romana de portarea unoru mandatori ai
națiunei! Deci m'am mai socotitu, am mai
acceptatu, și — bine am facutu. M'am con-
vinsu adeca delocu a dóua di, marti sér'a,
cumca ómenii nóstri, catu-ti succede a-i des-
face de preocupatiuni, indata se apropia unii
de altii, și-dau man'a fratiésca într'u interesulu
naționalu comunu.

În conferinț'a de marti trei opiniuni, séu
proiepte se propusera și desbatura mai ver-
tosu, anume: unulu a dlui *Macelariu*, nefor-
mulatu formalmente, dar care în esinț'a sa com-
batea și respingea Uniunea și asié-dara și pro-
ieptulu de lege alu magiariilor, ce va a o re-
gulá în tipu de fusiune; unulu a dlui *Boha-
tielu*, carele asemenea combatea uniunea și
respingea proiectulu de lege alu ministeriului
ungurescu, dar din motive mai multu formali;
în fine unulu a dlui *Hodosiu*, carele tienea
cam mediloculu între ambele de mai înainte.
Asupr'a acestor'a s'a desbatutu multu, precum
s'a fostu facutu multa vorba asupr'a punturi-
loru de manecare inca în conferinț'a de luni,
fora se se fie potutu mediloc' o combinatiune
colectiva. Dar totu marti esl la lumina, cu unu
planu séu proieptu nou, dlu Dr. Al. *Mocioni*,
unu proieptu ce pe tóte cele le complectá și
nemica nu sacrificá din ele, precum nici nu
prejudecá manifestatiuniloru nóstre naționali
de pan' acum'a într' acést'a cestiune.

Dlu dr. Mocioni adeca observandu că
— toti sunt în contra uniunei asié precum a
decretat'o aceea dnii magiarii la 1848 în Po-
soniu și Clusiu, de nobis sine nobis, și pre-
cum vreu totu acést'a a o realisé și perená
prin proieptulu lor de lege, pe temoiulu to-
talei contopiri a Transilvaniei în Ungari'a și
a națiunei romane în cea magiara („nemzet-
egység alapján”), și prin urmare că — toti
sunt nemulțumiti cu acestu proieptu de lege
și toti dorescu a-lu combate; dar că unii *néga*,
altii *recunoscu*, séu celu pucinu nu afla cu
cale a negá validitatea legiloru din Posionu
și Clusiu asupr'a uniunei, și acést'a unii o
facu din motive și formali și materiali, altii
numai formali séu numai materiali, — a com-
binatu prénimerit'a propunere ca indegetandu-
se numai indirecte defeptele legiloru uniunei
se se lasé legalitatea séu nelegalitatea lor la
o parte, nediscutata, și se se ice de base și

puntu de manecare *interesulu poporului*, și
dintr' unu lungu siru de considerante lamuri-
tórie, se se deduca *resolutiunea că dieta
Ungariei unilateralmente nu póte deslegá
cestiunea uniunei, ci numai prin conlu-
crarea unei diete a Transilvaniei, com-
puse asemenea cas' a Ungariei din re-
presentanti ai poporului*.

Acést'a propunere a fostu salutata cu
viua placere mai din tóte partile, și asié ș'a
emis o comisiune custatória din toti patru
domnii proieptatori, pentru a stilisé formalmente
unu proieptu de resolutiune după propunerea
dlui dr. Mocioni, completand'o — pre catu ar-
gasí cu cale, și cu argumente din cele lalte
propuneri.

Comisiunea si-a facutu detorinț'a cu
totu zelulu și devotamentulu recerutu, și in-
data în conferinț'a de mercuri după médiadi
a supusu elaboratulu seu discutiunci plenarie,
candu după desbateré lunga și seriósă, acestu
elaboratu s'a primitu cu maioritatea precum-
penitória de voturi și totu atunci s'a și sub-
scrisu de cei mai multi domni deputati, in-
sarcinandu-se dlu *Bohatielu* cu propunerea
și recomandarea lui în cas'a reprezentatoru
dietei Unguresci, éra cei lalti domni inga-
gindu-se pentru aperiarea și sustinerca lui.

Pre candu cu viua placere, scriu acestea,
ar trebui se amintescu cu parere de reu și de
siovaiturile și retragerea unora de la subscri-
ere; dar — după esperiinț'a ce o facui cu
pesimismulu meu de luni pana marti, credu
că mai bine va fi a-mi mai amená critic'a pe
vre-o di. Actulu de care amintí, are pana acú
— la dóue dieci de subscriptiuni, între cari
și pe a serbului dr. *Mileticiu* și a ruténului
Dobrzansky.

Dupa informatiunile ce mi se dederá din
parte competente, si-a caseigatu titlu de reco-
noscinta generale într'acést'a cauza dlu Al.
Bohatielu, prin portarea sa — moderata dar
resoluta, carea a trebuitu se impuna și celoru
dedati a siovaí, dar și celoru pré intiepti și
purerea scrupulosi! Peste totu mi se spune
că barbati nóstri cei mai aventati cu principie
și pretensiuni naționali, au fostu cei d'antai
cari s'au acomodat, éra dificultatile le-au fa-
cutu — sciti totu cei de comunu difiicli candu
este a face ceva într'u interesulu națiunei nó-
stre — contra intentiunei domniloru stepa-
nitori. —

Despre caus'a naționalitatiloru se suna
că domnii magiarii cauta pretestu d'a o amená,
dupa ce au convingerea că — nu sunt în stare
a o deslegá spre multiamirea popóraloru ce
facu maioritatea absoluta a tierii. Eu nu potu
se credu acést'a, dar dacă ar fi adevăratu, a-
tunci — vediendu dnii nóstri pe deputatii no-
stri solidari și resoluti casí n' caus'a naționali-
tatiloru, totu asié și în a Uniunei Transilva-
niei, se póte pré usioru ca — și pe acést'a
s'o amene. Firesce că amenand'u ei deslegarea
acestoru cestiunei vitali pentru noi, cu atatu
mai multu si-vor incordá poterile și se vor
folosí de tóte medilócele spre a impedecá a-
poi alegerea de deputati resoluti și devotati
causei și interesulu naționalu. Acést'a o sentu
și prevedu deputatii nóstri, și pentru acé'a
sunt ei toti ingagiati în contra unei atari
amenari.

Cernăuți, noevmre 1868.

(Votulu mireniloru despre efeptui-
rea autonomiei bisericesci.) Prè santié
Parinte, Escelint'a Vóstra! Subscriisii au pri-
mitu în timpulu din urma de la Escelint'a
Vóstra o invitare, de a Vi impartasi fie-care
din ei dorintiele și pretensiunile mireniloru
în privinț'a efeptuirii autonomiei bisericii nó-
stre greco-resaritene.

Caus'a bisericii nóstre fiindu nóa tutu-
ror'a de o potriua de scumpa și dorintiele nó-
stre în privinț'a binelui ci fiindu totu acele-si,
ne-am creditu îndetorati, a ni cominecá ideile,
a ne aduná si a ne esprime în comunu
prin acestu votu colectivu plecát'a nóstra opi-
niune.

Efeptuirea autonomiei bisericii, despre
care suntemu provocati a ne respicá, nu ne o-
cupa astadi pentru antaia-si data. Ea este de
multu obieptulu dorintieloru și alu staruintie-
loru tuturoru filoru credintiosi ai bisericii
din eparchia. Dovéda sunt pasii necontentiti,
îndreptati de catra acést'a, de unu timpu de
20 de ani pana în diu'a de astadi, catra Prè
Santi'a Vóstra și tóte autoritatele statulu, pana

a Maiestate. În fine, îndurandu-se Dumnedieu,
ne vedemu sositu în ajunulu implinirii aspira-
tiuniloru celoru mai legitime. Căci strafurma-
rea fundamentala a sistemii guvernului, a e-
manepatu totu o data împreuna cu statulu și
bisericele, recunoscendu solemnu prin consti-
tutiunea din 21 decemvre 1867 dreptulu au-
tonomiei lor. Si Escelint'a Vóstra, ferice de
a poté profitá de libertatea redata bisericii
nóstre în folosulu ei, ati binevoitu a întreba și
pre mireni despre dorintiele și pretensiunile
loru în privinț'a efeptuirii autonomiei biseri-
cesci în eparchi'a nóstra.

Dorintiele nóstre cele mai vie în caus'a
acést'a vitala a bisericii nóstre, mergu într'a
colo ca prin împreunarea tuturoru filoru bise-
ricii impregiurulu ei, fora osebire de tagma,
séu de stare, ea se se consolideze, se se intar-
résca prin poteri unite, căci numai în unire
jace poterea; și se infloreasca, implinindu-si
cu scumpetate inal'ta sa menire, spre laud'a
lui Dumnedieu și spre binele timpuralu și e-
ternu alu poporului.

Pentru ca principiulu mantuatoriu alu
autonomiei se descepte și în biserica nóstra o
viétiá binecuvéntata, credemu că este neape-
ratu de lipsa ca se participeze toti credintiosi
de o potriua, fara osebire, la administratiunea
trebiloru bisericesci, care privescu interesele
speciale séu generale ale comunitatii nóstre
bisericesci eparchiale și la care au ei dreptu
a pretinde în poterea legiloru fundamentale
de statu.

De sine se intielege, cumca cele strinsu
spirituale ce se tienu de credință, cultulu
dumnediescu și de disciplina, sunt aici eschise
și remanu pe deplinu rezervate dirigatoriéi
bisericesci eparchiale.

Interesele mai sus amintite privescu:
biserica gr. or. din eparchi'a Bucovinei, scó-
lele și asiédiamintele de binefacere și afaceri-
le economice (averea bisericesca.)

Din trebile bisericii vom amintí numai
unele din cele mai de capetenia, precum ale-
gerea episcopulu diocesanu alu Bucovinei în
casu de vacantia a scaunulu archierescu din
Cernăuți; regularea patronatulu la bisericele
parochiale séu filiale; regularea concurentiei
la cladirea caseloru parochiale și a tuturoru
trebiloru de natur'a acést'a; constituirea, im-
preunarea și despartirea comuneloru parochi-
ale; dări banesci în folosulu bisericeleloru séu
alu scóleloru; regularea și stabilirea tacselor
pentru functiunile bisericesci regularea dota-
tiuniloru preutiloru și a dascaliloru și servi-
toriloru bisericesci.

Trebile scolare cuprindu conducerea
scóleloru confesionale, poporale și celoru de
medilocu, infintiarea de scóle nóue și admi-
nistratiunea tuturoru trebiloru, care privescu
scólele, ce s'au facutu séu se subventiunéda
din averea bisericii nóstre. Aici se adauge și
infintiarea și administratiunea asiédiamin-
teloru de binefacere, facutu de catra biserica
gr. or.

În fine trebile strinsu economice séu
ale averiloru bisericesci. Între aceste numimu:
controlarea și regularea administrarii averiloru
parochiale și monastiresci; precum și admi-
nistrarea averii generale bisericesci (fondulu
religiunariu) sub priveghiarea superioriá a
statulu, în poterea legiloru fundamentale de
statu din 21 decemvre 1867, care garantéza
fie-carei biserici recunoscute administratiunea
nedependinte a averii sale. În ce modu ar avé
a se regulá administrarea din urma, acést'a
remane a se lamurí mai de a própe și a se
stabilí de catra reprezentanti'a venitória a bi-
sericii eparchiei nóstre.

Cu unu cuventu intielegemu aici eser-
citatea tuturoru drepturiloru, cari sunt atribu-
te neapérate ale autonomiei bisericesci, a
le administratiunii nedependinte a bisericii
gr. or. din eparchi'a Bucovinei, carea, s'a ga-
rantatu prin constitutiunea din 21 decemvre
1867, art. 15 și care se reclama astadi de toti
fiii bisericii nóstre, de intrég'a eparchia cu
urgintia spre îndestularea neincungurata a
trebuintieloru și suferintieloru bisericii și
spre impaciuirea poporului.

Se nasee întrebarea, în ce modu au a-
coste afaceri a se pertractá și administrá, du-
pa cum se cuvine, într'u intielesulu in-
dicatu și nu unilateralmente numai de catra
unu singuru factoru alu bisericii, cu eschide-
rea totalitatiei credintiosiloru, pe candu după
convingerea nóstra numai toti credintiosi im-
preuna compunu biserica? Carea este în diu'a
de astadi în privinț'a acést'a modulu celu

mai ratiunali și mai potrivitu și cu interesele
și cu trebuintiele bisericii și cu ideile lumii
nate de dreptate și de libertate politica și cu
mai putieniu cu dorintiele cele de ani îndelun-
gati, repetite cu durere ale eparchiei?

Spre a respunde la întrebarea acést'a
nu ne vom oprí neci la óresi-care priviri din
istoria bisericesca seu din istoria tierii na-
inte de ocupatiunea ei prin imperiulu Au-
striei, neci la cererile cele multe anterioru
din eparchia în cestiunea de fatia, neci la
manifestatiunile în dóue ronduri repetite
de catra întregulu corpu legiutoriu alu tierii
din anii din urma în folosulu autonomiei
și unui organu respectivu și electivu. Vom
provocá mai antaia la intieptiunea și ingri-
girea archierésca a Prè Santié Vóstre cu privi-
re la nevoile nedenegate ale bisericii, și m-
urma la convingerea nóstra despre necesitatea
neincunjurata, de a luá în bagare de séma nu-
mai recerintiele pipaite a le bisericii, preten-
siunile presentulu și mai antaia de catu tóte
procedur'a altoru tierii în acé'a-si cauza.

Si o singura ochire ni aréti în privinț'a
acést'a, în cea mai mare apropiare, chiar în
senulu imperiului Austriei esemplulu celu mai
simplu și eclatante, instructivu, convingetóriu
și concludentu, cum se póte asecurá și îndes-
tulá interesele vitale ale bisericii gr. orien-
tate și a le punc în acordu cu dreptele pre-
tensiuni ale poporului; esemplulu fratiloru
nóstri coreligiunari Serbi din mitropolia Car-
lovetiului și alu Romaniloru din mitropolia
Sibiului; asié-dara esemplulu tuturoru celoru
lalti frati coreligiunari ai nóstri din Austria,
a tuturoru celoru lalte eparchii ortodocse, a
întregei biserice dreptcredinóse a resaritu-
lui din monarchia Austriei în numeru de
2,500.000, de suflete, afara de eparchi'a Bu-
covinei.

Biserica Serbiloru din Ungari'a admi-
nistréza trebile sale bisericesci, scolare și e-
conomice într'unu congresu naționalu biseri-
cescu, compusu de 25 deputati din starea
preutiésca și de 50 de deputati mireni, toti
alesi si cu votu decisivu.

Biserica Romaniloru din Transilvania și
Ungaria tratéza trebile sus numite întocmai ca
și cea serbésca, într'unu congresu naționalu
bisericescu, care are totu acé'a-si organizatiu-
ne și competintia ca și cel'a laltu, cu singura
deosebire, că are unu numeru mai mare de
deputati, alesii ca și cei de nainte, căci constá
din 30 de deputati din cleru și 60 de depu-
tati mireni.

Aceste dóue congrese naționale biseri-
cesci au fie-care deplina autonomia în admi-
nistrarea trebiloru amintite în poterea legii
respective a dietei unguresci, santiunate de
catra M. Sa imperatulu în anul 1868.

Unu asemene congresu bisericescu dio-
cesanu dorimu și noi în Bucovina pentru e-
parchi'a nóstra nu de astadi neci de ieri, ci
de ani îndelungati. Unu asemene congresu
este reprezentanti'a, carea dorimu și noi a i
se impune insarcinarea, de a pertractá im-
preuna cu dirigatori'a bisericesca tóte trebile
ce decurgu din efeptuirea autonomiei biseri-
cesci și din care s'a enumeratu mai sus unele
din cele mai însemnate. Anume dorimu o
asemene adunare autonóma pentru Bucovina
dupa analogia congresulu bisericescu alu
Serbiloru. Numerulu deputatoru trebuie a se
impartí și la noi între tóte starile, oficiile, in-
sarcinerile și clasele societatiei, pentru ca se
fie reprezentati demnitatele clerulu, monasti-
rile facultatea teologica și corpulu profeso-
rale alu scóleloru respective de medilocu și
de capetenie; éra din mireni patronii biseri-
celoru, poporulu orasieloru și alu comuneloru
de tieria, functiunarii publici, scólele și intie-
leginti'a.

Conditiunea, carea esto a se cere de la
unu candidatulu pentru a poté fi alesu este, ca
se scia scrié și cetí.

Congresulu acést'a alesu pe unu periodu de
trei ani se va conchiamá regulatu în totu a-
nulu de catra pré santitulu episcopulu diocesanu,
facendu-se mai înainte cuveni'ta aretare M. S.
imperatulu.

Modulu de alegere pentru cea de antaia
adunare se va stabilí de catra dirigatori'a bi-
sericesca diocesana cu privire la deplina re-
presentare a tuturoru claselor si factori-
loru poporului, după cum s'a enumeratu mai
sus și se va substerne Maiestatei Sale spre
sanctiunare.

Insarcinarea prima a congresulu va fi
desbaterca organizarii sale, alu modulu de

alegere a deputatiloru si in urma compunerea statutului sau organicu, carele intarindu-se de Maiestate, va servi congresului pe venitoriu dreptu regulativu pentru competinta si activitatea sa.

Membrii diregatoriei bisericesci dice-sane vor fi in dreptu, a luá parte la tóte des-baterile, ei vor dá lamuririle, ce li se vor cere si vor avé si dreptulu a votá in casu, candu vor fi alesi deputati ai congresului.

Episcopulu dicecanu séu locutiitoriulu seu va deschide si va inchide sesiunea. Des-baterile se vor conduce de catra presiedinte si unu locutiitoriulu alu acestuia, alesi din sinulu congresului.

Pentru a fi lucrările congresului valabile, se cere presentia de doué treimi de deputati. Decisiunile se vor face atunci prin majoritatea absoluta a voturilor.

Decisiunile se vor impartasi diregatoriei dicecane, dintre care cele ce vor avé trebuintia, se vor supune de catra acést'a cu socotinta ei Maiestatii Sale spre sanctiunare.

Tóte decisiunile valide se vor publica in éparchia ca ordinatiuni bisericesci si se vor pune nemedilocitu in lucrare.

Intru acestu asiediamentu se concentréza dorintiele nóstre in privintia, autonomiei. Acést'a este dupa matura nóra convingere uniculu medilocu pentru sporirea si naintarea trebilor nóstre bisericesci, pentru intarirea sentimentulu religiosu, pentru inaltierea bisericeii nóstre.

Amintirea de recunoscintia si de bine-cuventare catra acelu archipastoriulu care va legá intr' acestu modu numele seu de fapt'a binefacátoria a emanciparii si a renascerii bisericeii nóstre, va fi nestérsa in éparchia acést'a.

Pleca'ta nóra cerere este numai o consecintia naturala, démna si neincunjurata a autonomiei bisericesci, garantate prin legile fundamentale de statu. Éra éparchia Bucovinei, neci nu va poté resemná, de a remané ea singura lipsita de unu dreptu atatu de sacru, de care toti ceia lalti compatrioti si coreligionari din Austria se bucura cu deplinetate, din gratia înduratulu si pre dreptulu Imperatu.

Fie cá prin medilocirea Pre santiei Vóstre se ajungemu si noi in curendu mangaierea cá biserica a intratu si in éparchia nóra, dupa unu trecutu nourosu, in calea de lumina, unde i suride unu venitoriu de pace, de inflo-rire si de mantuire.

Te rogámu dara Pre Santite, se bine-voiesci a inaintá catra inaltulu ministeriu dorintiele nóstre a le spriginí cu archierésca bunavointia, a medilocí neintardiá'ta conchia-mare a congresului bisericescu dicecanu pen-tru Bucovin'a pe bas'a celoru mai sus espuse, si a ingrijí ca se se impartiesca acestuia din urma de catra diregatoriá bisericesca dicec-sana la prim'a sa adunare, propunerile res-pective despre organisarea si competinta congresului, propuneri potrivite cu autono-mia bisericesca garantata, cu analogia bisericeii serbe si romane si anume cu ambele congrese bisericesci din mitropoliele Serbilor si Romaniloru, in fine potrivite cu dorintiele nóstre aici desfasiurate. — Cernáuti in 20 septemvre 1869. (Urmédia subscrierile celoru invitati spre formularea dorintelor.)

Deschiderea si constituirea Societatii de leptura a junimii romane oradane pe anul scol. 1868/9.

La provocarea prealabile a conducatorulu Societatii, tenerii romani de la academi'a de drepturi si din clasele VIII si VII. gimn. grabira a se reuñ de nou la 1. novem-bre a. c. in sala seminarului dom. gr. cat. pentru deschiderea siedintiloru Societ. pe anul curinte. Indata dupace tenerimea fu adunata, se emise o deputatiune de doi mem-bri, caroa se róge pre Rvd. D. Supraveghiatoriu alu Societ. Ioanu Papp, canonicu si abate, ca se binevoiesca a presiedé la actulu de deschidere. In scurtu adunarea lu salutá cu vivate calduróse in mediloculu seu, inso-titu de mai multi venerati óspeti preoti si mi-reni. Corulu seminariale intoná unu cantu sa lutatoriu, éra dupa acést'a band'a compusa de alumii semin. asecutá: „Mersulu lui Michaiu.“ Si acum M. D. Supraveghiatoriu adresá cu-ventulu seu catra adunare; fece unu apelu la sentimentu de onóre si la ambitiunea teneriloru, ca se pastiesca cu zelu si energia nainte pe calea, ce si-a alesu Societatea, standu umeru

la umeru si invingendu cu poteri infratite pedecile, ce se punu in calea progresulu. Poftese deci de la teneri maturitate si con-tielegere in tóte intreprinderile lor, si pro-mitiendu din parte si ca si pana aci totu spriginulu, atatu morale catu si materiale, dechiara siedintia de deschisa.

D. Conducatoriulu Societ. Iustinu Popfiu, salutandu cu bucuria pre tenerii adunati, i provóca se continue in concordia si iubire fratiésca a se perfectuná in cunoscintia limbei si literaturii romane, urmarindu acestu scopu cu unu zelu si o insufletire atatu mai mare, cu catu Societatea nóra si-magulesce

a fi culesu pana acum numai recunoscintia si reputatiune buna din partea publiculu.

Si sul apoi Assent. Gaita pe tribuna, si in numele membriloru vechi rostó a cuventare animósa, in carea are'tá vitalitatea natiunii romane, si erupse in contra servilismulu si proselitismulu, ce se observá la multi dintre conatiionali, si cari pecate implumba pasii progresulu intardiandu cu anii o ajungere sigura la scopu. In fine salutá venirea membriloru noui.

Acum scolá Vas. Indrea, si vorbi cu insufletire in numele membriloru noui atin-gendu, cá déca devis'a secululu e: nationalitate si reunire, déca nici un scopu inaltu nu se

póte ajunge fora concordarea poteriloru, nóa ni este o detorintia cu atata mai imperativa a ne reuñ in concordia si fratiétate cu catu avemu mai multi alieni; in fine intindiendu o stringere de mana cordiale membriloru vechi, si oferindu colucrarea celoru acum venit, do-resce ca infratire, ce se face acum'a, se fie inceputa sub unu bunu auguriu.

Dupa acestia luá cuventulu dintre pre onorati óspeti Sp. D. Iosifu Romanu advo-catu, esprimendu-si bucuria de a vedé insu-fletirea nobile a tenerimii romane pentru stu-diulu limbei materné; si exprime in termini vi-rili necesitatea de a studia necontentitu, di-cendu cá leptura e pentru minte ace'a ce e rogatiunea pentru sufletu.

In fine Rvd. D. Supraveghiatoriu, sa-lutandu adunarea, se indepartá din sala, dim-preuna cu pre onorati óspeti, intre vivate cordiali.

Insemnámu, cá corulu si band'a alu-mnilor seminariáli, cu concessiunea Rvd. D. Supraveghiatoriu, impló fórté placutu intrevallurile obvenite in Siedintia, cu esecu-tarea mai multor piese alese.

Éra acum se urme constituirea Socie-tatii, dara fiindu tempulu fórté naintatu, acést'a se amená pe siedintia venitoria, ce se tienú la 8. novemvre. — Candu deschidendu-se sie-dintia, éra si la sunetele orchestrulu semina-riale, se facú inscrierea membriloru, din carea resultá unu numeru cam de 50 insi. Fiindu inscrieri acum toti membrii, se purcese la ale-gerea diregatoriloru Societatii. Resultatulu fu:

1. Elia Traila, jur. de curs. III. alesu prin achiamatiune de notariulu corespon-dintiloru.
2. Vas. Indrea, jur. de curs. III. alesu prin majoritatea voturilor de notariulu sie-dintiloru.
3. Stefanu Venteru, jur. de curs. I. alesu prin maiorit. vot. de cassariulu Societ.
4. Assent. Gaita, jur. de curs. III. alesu prin maiorit. vot. de controlorulu Societ.
5. Vas. Budescu, stud. de clas. VIII. alesu prin maiorit. vot. de bibliotecariulu Societ.

Mai vení pe tapetu cestiunea almanacu-lui Societatii, si se decise preliminarmente a se pune sub tipariu primele laborate.

Cu acestea se incheia siedintia. Datu din siedintia II. constitutiva a So-cietatii de leptura de Oradea-mare, tienuta la 8. novemvre 1868.

Iustinu Popfiu m. p.
conducatoriulu.
Elia Traila m. p.
not. coresp.

Unu meetingu nemtiesecu.

Pentru a cunosce ce spiretu domnesce la poporulu nemtiesecu din Austria, damu aci unu scurtu raportu despre unu meetingu tie-nutu la Fünfhaus langa Viena, in caus'a legei de armata, votata de senatulu imp. Érau de fa-tia cam 6000 insi, mai toti lucratori de di. De presiedinte se alése Dr. Tausehinsky, care deschise adunarea cu acésta cuventare: Domni mei! De multu timpu, unu periclu amenintia tener'a desvoltare a Austriei. E vorba se fimu despoiati de dreptulu votarii recrutilor pe dicece ani. Legea acést'a mai cá a devenitu fapta. Se decise de senatu cu atata rapediune, in catu a fostu cu nepotintia a conchiama adunarea de poporu naintea decisiunii. Acum urméza intrebarea cá sunteti voi de acord cu legea pentru armata séu nu? (Strigari: Nu!) E de prisosa a face apelu la tactulu vostru parlamentarieu, dejá cunoscutu. Dau cuventulu dlui Obervinder.

Obervinder: Cum trebuie se ne por-támu fatia de proieptulu de lege pentru ar-mata? este cunoscutu din acelu puntu alu pro-gramei nóstre care cere desfintia armate-lor stabile si introducerea inarmarii poporu-lui Nemica nu e perditu, dacá poporulu voteza numai acum. Eu propunu urmatórea resolu-tiune: Considerandu cá legea de inarmare pri-mita de cas'a reprezentantiloru nu corespunde principiiloru de democratia, periclitá libertatea si bunastarea poporiloru, amenintia a ingreuná pacea natiuniloru — adunarea dechiara proieptulu de inarmare de contrariulu implinirii dorintiloru drepte ale poporalor austriace. Verbitoriu motivéza resolutiunea acést'a prin descrierea armatei din revolutiunea francésca. Elu dice: Domnilor de la reactiune li s'a opusu unu poporu armatu si cetatiunii

Consemnarea celoru indreptatiti a alege deputati dietali in Transilvani'a, intru in-tielesulu art. de lege Trvanu II din 1848.

Comitatele si scaunele	Teritoriulu mile	Numerulu sufleteloru	Dintre acestia sunt		Dupa clase sunt alegatori		Cate procinte de alegat. dau		Cati deputati alegu?
			nobili	nenobili	nobili fora de censu	non. cu cen. de 8 fl. 40 c.	nobili?	nenobili?	
Solnocu interioru	58	115,116	22032	93984	5007	852	24%	1%	2
Doboca	52	95,140	9752	85398	1938	512	25%	3/4%	2
Uniadora	109	172,842	17055	155787	3410	762	20%	3/4%	2
Clusiu	85	145,332	11844	133488	1974	1564	20%	1 1/10%	2
Turda	83	137,984	12056	125928	3014	1155	25%	3/4%	2
Alb'a inferióra	80	197,489	8365	189124	1673	1550	20%	3/4%	2
Alb'a superióra	30	53,426	2970	50456	495	303	20%	3/4%	2
Cetatea de balta	26	91,542	3964	87578	991	919	25%	1 1/10%	2
Nasoudu	45	43,299	1815	43184	410	275	25%	2/4%	2
Fagarasiu	31	70,665	13395	57330	2667	402	20%	3/4%	2
Tóte comitatele la olalta	600	1,132,635	a l e g u						20
Trei-Siaune	45	94,245	44385	49860	8877	219	25%	2/4%	2
Scaunulu Cicului	78	95,123	67250	27873	12250	149	25%	2/4%	2
„ Odorheului	45	84,888	56537	28351	10405	136	20%	2/4%	2
„ Muresiului	24	73,171	38540	34631	7508	264	20%	3/4%	2
„ Arsiului	6	18,366	12352	6014	2534	38	15%	3/4%	2
Tóte scaunele secuiesci la olalta	198	365,793	a l e g u						10
Sibiulu	40	89,148	14004	78744	998	1421	9%	—	2
Mercurea	3	19,284	—	—	—	220	—	1 1/10%	2
Sabisiu	5	17,600	5083	12519	470	113	9 1/10%	1 1/10%	2
Orestia	7	20,961	5092	15869	496	134	9 1/10%	1 1/10%	2
Mediasiu	11	35,129	5726	29403	506	541	10%	2%	2
Cinculu m.	11	23,533	—	—	—	400	—	1 3/4%	2
Noericulu	5	11,399	—	—	—	221	—	2%	2
Sighisióra	9	23,089	7438	15651	785	290	10%	1 3/4%	2
Cohalmu	10	20,942	—	—	—	216	—	1%	2
Brasiovu	31	81,213	22344	58869	1840	821	9 1/10%	1 1/4%	2
Bistritia	22	24,402	1798	18614	488	368	9%	2%	2
Tóte scaunele sasesci la olalta	154	366,700	a l e g u						22

Orasiile	Nume-rulu sufleteloru	Cati depu-tati alegu?
Clusiu	17496	2
Osiorheiu	9263	2
Alb'a Julia	5188	2
Gherla	4020	2
Elisabetopole	2033	2
Colosiu	3271	1
Sicu	3263	1
Abrudu	3798	1
Vizocna	3926	1
Hatiegu	1522	1
V. Huedinu	2170	1
Odorheiu	3873	1
Olafaleu	1748	1
Cicu Serea	1016	1
Chezdi-Osiorheiu	4053	1
S. S. Giorgiu	2893	1
Bereticau	2946	1
Ilia	1357	1
Tóte orasiile la olalta	72636	23

La desproportiuinea intre alegatorii nobili si nenobili e de observatu:

1. Fie-care nobilu, in etate de 20 de ani, are dreptulu de alegere; dar nenobilulu

*) Amu spusu in nrlu tr. cumca I. Hosszu deputatu din Transilvani'a la diet'a din Pesta, au aretatu catu este de nedrépta legea electorala ce se aplica acum'a in Transilvani'a, si a cerutu ca se se estinda si a supra Transilvaniei legea electorala din Ungaria. D.S. a facutu si o relatiune tabelara despre numerulu celoru indreptatiti a alegere in Trni'a. Din acésta rela-tiune facemu noi consemnarea nóra.

numai atunci, dacá platesce 8 fl. 40 cr. con-tributiune directa.

Va se dica, nobilulu, e alegatoriu chiar si dacá nu are nemica, éra nenobilulu numai dacá posede 30—40 holde catastrale, fiindu cá atata se recere pentru o suma de 8 fl. 40 cr. contributiune directa. Asié-dara censulu in Transilvani'a este aprópe duplu de cel'a din Ungaria.

Resultatulu e d. e. 120 familii de nobili, posedu 100 holde, si concurgu la alegerile de deputati cu 145 de voturi; pre candu 72 de familii nenobile cari posedu 2200 de holde concurgu numai cu 8 voturi. Astfelu poporulu in comitate si in scaunele secuiesci e nedrep-tatitu de voturile nobiloru, éra in scaunele sa-sesci de voturile orasieniloru cari posedu casa de 300 fl.

2. Ungaria dá dreptu de alegere onora-toriloru, dar Transilvani'a numai dacá sunt posesiunati.
3. Legea impusa Transilvaniei e nedrépta si in privintia numerulu alegatoriloru. In comitate cam 56, 631 de suflete alegu unu de-putatu, intre secui se vine unu deputatu la 36,579 de suflete, intre sasi la 16,668 de su-flete, éra in orasiile reg. vedemu cate unu de-putatu la 3743 de suflete.

Aceste tóte sunt contrarie principiiloru din sistem'a reprezentarii poporulu.

republicei batura armatele bine organizate. Spiretulu ce petrunde o armata, decide rezultatele ei. Nime nu crede că pusecele cu acu au invinsu in 1866. Armatele stabile sunt totdeun'a unu periclu pentru libertatea poporului. Inarmarile sunt, in scopulu loru finalu, contra democratiei (Bravo!) O armata, carea n'a juratu pe constituțiune, face tota constituțiunea ilusoria. Altcum noi potemu spera unu viitoriu mai bunu.

Dr. Hösslinger: Am venitu aci se me adresezu catra voi, barbati cu pumnulu greu! E detorinta v'otra, a pazí sangele copiiloru vostri. Daca ve lasa se sangerati impreuna, trebuie se ve lasa a ve si consultá impreuna. (Aplause.)

Dr. Zehenter. Desi traimu in statu monarchicu, totusi trebuie se portámu intru inimile nostre principiulu suveranitatii poporului, si va veni timpulu candu acel'a se va eferu si in Austria.

Pfeiffer: Legea de inarmare e o nefericire nu numai pentru tíera, ci si pentru dinastia. Dinastiele vinu si trecu, inse ideile remanu. Poporulu e nemortoriu.

Comisariulu de politia (catra presiedintele Dr. Tauschinsky): Me rogu a detrage vorbitoriulu cuventulu. Astfelu de dechiaratiuni nu potu suferi.

Pfeiffer: Citeze-me naintea judecarii criminale, cum au pofta. Ferulu atrage tresnetelu, si unde tresnesce se facu ruine? (Bravo!) Miserabil'a armata a poporului messicanu a restornatu imperat'a si a alungatu din tíera pe soldatii francesci. (Bravo!) Se temu de poporu; poporulu e bunu numai d'a infundá gur'a tunului. (Placere.)

Comisariulu de politia se scola, Pfeiffer se cobóra. Din tote partile lu provóca se si contine vorbirea.

Comisariulu de politia: Domniloru! Am rogatu pe presiedintale a luá cuventulu de la vorbitoriulu pentru ca a vorbitu in contra Maiestatei Sale. Dechiaru adunarea de desfiintata. Daca sunteti cetatieni constituționali, apoi veti sef ca sunteti indatorati a paresi sa'la delocu. (Sgomotu mare.)

Tauschinsky: Domniloru! Éca ce dice legea: (Cetesce) dechiaru adunarea de inchisa.

Dupa acésta membrii se indeparta, strigandu se traisca Pfeiffer.

Protocolulu

Adunarii generale, a Asociatiunei nationale aradane, pentru cultur'a poporului romanu, pe anulu alu VI. alu Asociatiunei, adeca: 1868/9.

(Continuare)

16. Dlu comembru — protopopu gr. cat, Ioane Berceanu propune: ca se se medicóscu de la orasiu unu fondu intravilanu cu scopu de a se zidi pe acel'a unu edificiu pentru localitate propria Asociatiunei ca asiá se se crutie spelele ce in totu anulu se facu pentru cartiriu respective localitatea directiunei; si e de parere ca daca Asociatiunea ar recurge la reprezentantia orasiului, ca unui Institutu filantropicu de securu i s'ar acordá atare fondu mai lesne de catu altoru persóne private, — care propunere d. comembru Lazaru Jonescu combatend'o ca pre un'a de cele ce se vede a fi cu totulu nepracticabila si ne-realizabila;

Adunarea generala o delaturéza si nu o póte luá neci intr'o consideratiune cu atafa mai virtosu, cáci Asociatiunea n'otra ca unu Institutu de curundu infintiatu, cautase-si maréscu éra nu se micisoreze capitalulu, si mai alesu candu pentru asemene scopuri se recere unu capitalu mare — ce pestrece poterea materiala a Asociatiunei n'ostre.

17. Comisiunea a sies'a (Nr. prot. 5 lit. f) pentru motiuni de sine statatóre reportéza sub d. prin referintele di presiedinte d. Mironu Romanu urmatórele:

I. Anulu Asociatiunei, dupa cum au fostu la inceputu se se compute de la 1. maiu calendariulu nou, si se se scia totdeun'a cu fractiune asiá ca pentru esemplu anulu curinte se se numéscu 1868/9.

II. Adunările generale ordinari pe viitoriu se se tiena nestramutaveru in lun'a lui maiu a fiesce carui'a anu dupa calendariulu nou.

III. Tote oblegamintele membriloru asociatiunei se se compute de la 1. maiu calendariulu nou.

IV. Directiunea Asociatiunei odatu pentru totu deun'a se se indrumeze: ca in viitoriu pe ocaziunea fiesce carei adunari generale ordinare se arangieze o petrecere corespundiatória impregiariloru, si impreunata cu o sortitura de loteria in folosulu fondului Asociatiunei, alu carei'a substratu se fie efectele daruite spre acestu scopu din partea binevoitoriloru.

V. Directiunea l'a incheierea fiesce caruia anu, se procure a se tipari pentru trebuintia anului respectivu, unu numeru corespundietoriu de catalóge, in care se se induca toti membrii Asociatiunei, dupa osebiteloru loru categorii si oferte; apoi presiedintii si notarii adunarii generali; personalulu directiunei si colectantii cercuali.

VI. Directiunea se procure a se tipari in editiune separata, statutele Asociatiunei pentru trebuintia mai multoru ani.

VII. Tipariturile atinse sub V si VI se se procure pe rubric'a speselor cancelariei, si se se imparta „gratis“ intre membrii Asociatiunei, anume: catalógele la ocaziunea adunarii generali; éra statutele la estradarea diplomaelor.

Cele lalte specialitati ale motiuniloru, comisiunea propune a se delaturá ca unele ce se vedu a fi nepracticabile.

Propunerile aceste comisiunale, adunarea generala cu aprobare luandu-le la cunoscintia, directiunea se insarcinéza cu esact'a loru efortuire pana la viitóra adunare generala.

18. Itatea Sa domnulu Episcopu presiedinte aduce la cunoscintia adunarii generale: cumca Ilustrisimulu domnu Antoniu Mocioni — in sensulu statutelor si alu alegerii primite de adunarea generala din anulu trecut; abdice de chiamarea sa ca directoriu primariu alu Asociatiunei; — care abdicere enunciant'o insusi Ilustritatea Sa domnulu Antoniu Mocioni multiamesce adunarii generale pentru increderea pana aci in elu pusa, si dupa formalitatea usata abdicere totodata si pentru intregu corpulu directiunale.

Abdicerea acésta, — adunarea generala o ié la cunoscintia, si apretuindu zelulu Ilustritei Sale domnulu Antoniu Mocioni ce l'a doveditu de atatia ani ca directoriu primariu in interesulu si naintarea Asociatiunei n'ostre — alego de nou éra si pre Itatea Sa de directoriu primariu pe anulu 1868/9 cu totalitatea voturiloru, care alegere conformu statutelor e a se supune aprobarii guverniale.

19. Itatea Sa domnulu Antoniu Mocioni ca nou alesu directoriu primariu alu Asociatiunei, multiamindu adunarii generale pentru increderea acésta, — conformu usului de pana aci, face propunerea pentru alegerea celor lalti oficianti si membri ai directiunei pe temeiulu careia;

Adunarea generala au alesu cu unanimitate:

1) de directoriu secundariu: — pre domnulu protosincelu si professoru de teologia Mironu Romanulu.

2) de fiscalu: — pre domnulu Lazaru Jonescu advocatu in Aradu.

3) de perceptore: pre domnulu Emanulu Missiciu asesoru la tribunalulu comitatensu in Aradu.

4) de esactoru; pre domnulu Ioane Goldisiu vicenotariu primariu alu comitatului Aradu.

5) de bibliotecariu: pre domnulu Stefanu Siorbanu asesoru la tribunalulu comitatului Aradu.

6) de economu; pre domnulu Teodoru Scrbu vicenotariu la comitatu in Aradu, si

7) de notariu: pre Petru Petroviciu.

Purcediend-se la alegerea membriloru directiunei s'au alicu domni:

1) Vincentiu Babesiu jude la tabl'a regéscu si deputatu dietalu in Pesta.

2) Dr. Iosifu Hodosiu vice comite alu comitatului Zarandu si deputatu dietalu.

3) Dr. Atanasu Siandoru profesor preparandialu in Aradu.

4) Ioane Popoviciu Desseanu advocatu in Aradu si deputatu dietalu.

5) Ioane Rosiu senatoru magistratualu in Aradu.

6) Demetriu Bonciu advocatu in Aradu.

7) Nicolau Philimonu advocatu in Aradu.

8) Dr. Alesandru Mocioni deputatu dietalu in Pesta.

9) Georgiu Popescu protopresviteru in Siria (Világos).

10) Justinu Popfíu profesor de limb'a si literatur'a romana la giunasiu in Orade.

11) Alesiu Popoviciu advocatu in Comlosiu, si

12) Stefanu Adamu advocatu in Temisóra

20. Pentru autenticarea protocolului siedintiei de ieri si de astadi:

Adunarea generala concrede autenticarea acésta comisiunei ce se emite sub presiedintia Ilustrisimului si pre santitulu domnu Episcopu Procopiu Ivacicoviciu, statatóre din domni comembri; Antoniu Mocioni, Sigismundu Popoviciu, Ioane Ratiu, dr. Atanasu Siandoru, Iosifu Belesiu, Georgiu Popescu, Lazaru Jonescu, Ioane Popoviciu Desseanu, Ioane Rosiu, Demetriu Bonciu si Petru Petroviciu ca notariu.

Ne mai fiindu atu obiectu de pertrap-tatu Itatea Sa domnulu Episcopu presiedinte, prin o cuventare acomodata ocaziunei incheiasiedintia, indemnandu pre toti membrii presinti la conclucare perpetua catra scopurile Asociatiunei, si recumendandu-le concordia, simpatia, si armonia fratiéscu intre sine, la ce domnulu comembru Ioane Popoviciu Desseanu in numele adunarii generale rostí multiamita cordiala Itatii Sale pentru conducerea parintéscu a trebiloru Asociatiunei n'ostre — dupa care manifestatiuni membrii cei de fatia urara Itatii Sale vietia si sanetate andelungata si se indepartara intre vivate pentru Maiestatea Sa inaltiatulu Imperatu si pentru canducatori ai Asociatiunei.

Datu din Adunarea generala a Asociatiunei nationale pentru cultur'a poporului romanu, tienuta in Aradu in 2/14 si 3/15 septemvru 1868.

prin Moise Bocsianu m. p. parocu si asesoru consistorialu — ca notariulu adunarii generale.

Protocolulu acest'a in presentia domniloru dr. Atanasu Siandoru, Lazaru Jonescu, Ioane Rosiu, Dimitrie Bonciu, preecintindu-se s'au autenticatu.

Aradu, in 4 noemvru nou, 1868.

Procopiu Ivacicoviciu m. p. Episcopulu Aradului;

Petru Petroviciu m. p. notariulu directiunei si alu comisiunei autenticatóre.

Ad. Nr. 45 — 1868.

Multiamita publica.

Prin initiativa stimatului Domnu B. G. Popoviciu comerciante inspectore si protectore a fondului societatii literaric-sociale „Romani'a“ si a mai multoru stimati Domni au incursu in favóra societatii urmatórele oferte si adeca:

De la stimatii Domni: B. G. Popoviciu comerciante 75 fl. v. a.; Eugeniu Carada 5 napoleoni, George Amanu 2 napol., N. Manoil-le 10 fl. v. a., Alesandru Chitiu, advocatu 30 fl. v. a., Nae C. Cancia 100 fl. v. a., Nicolae Strambeanu 30 fl. v. a., G. Petrosu 18 fl. v. a., F. Milescu 5 fl. v. a., Demetriu Ghiculescu 2 napol., Garabetu Anuse 2 #, T. Gazanu 30 fl. v. a., Vas. G. Pesiakov 40 fl. v. a., Vas. G. Cancia 40 fl. v. a., Nae G. Pesiakov 40 fl. v. a., Lambru Vas. 2 napol., I. Cernetescu 2 #, Ath. Stoloiianu advocatu 50 fl. v. a., Christea Nedelcovits 1 #, Andreiu V. Ionescu 2 #, Demetriu Petrino 10 fl. v. a., K. A. Dimonise 10 fl. v. a., Stanco R. Bechianu 1 napol., Andreiu Dertmanu 5 fl. v. a., Miltiadu Costescu 5 fl. v. a., Athanasie Riosianu 20 fl. v. a., Gen. Adrianu 60 fl. v. a., Alesandru Popoviciu 10 fl. v. a., Lecot. Gigartu 5 fl. v. a., apoi de la stimat. D'onne: Elena G. Adrianu 40 fl. v. a., Aspasia B. G. Popoviciu 10 fl. v. a., Sum'a: 7 #, 12 napol. si 693 fl. v. a.

Pria colectantele D. Const. Aronoviciu au incursu:

De la stim. Domni: Georgie Cosmoviciu 3 #, N. D. Teodoru 1 #. Sum'a: 4 #.

Afora de aceste ofrande generóse au mai incursu brevi manu la casa societatii:

De la stimatii Domni: N. Zavaczki 15 fl. v. a., D. Simonu 10 fl. v. a., Dem. Aug. Laurianu 5 fl. v. a., Const. Leonardescu 1 #, Teo-

doru Sandulu locot. 5 fl. v. a., I. Lucaciu 5 fl. v. a. si de la stimata D'onna Maria Grunu 4 fl. v. a. Sum'a: 1 # si 44 fl. v. a.

Sum'a totala face: 12 #, 12 napol. si 737 fl. v. a.

Conformu conclusului societatii „Romani'a“ esprimamú prin acésta generosiloru contributori multiamita publica pentru patrioticele si mari-anemósele loru oferte.

Vien'a, 1/13 novembre 1868.

Stud. jur. Aurel. Muresianu, presiedinte.

Stud. phil. Paulu Tancu, secretariu.

Stud. med. Ioane Mog'a, casieru.

Cursurile din 20 noemvru 1868 n. sér'a

(dupa aretare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de stat:		
Cele cu 5% in val. austr.	55.25	55.35
„ „ contributiunali	59.90	60.—
„ „ nóue in argint	95.—	95.50
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)...	72.25	72.75
Cele nationali cu 5% (jan.)	63.80	64.—
„ metalice cu 5%	58.45	58.55
„ „ maiu—nov.	59.10	59.10
„ „ 4 1/2%	52.—	52.50
„ „ 4%	46.50	47.—
„ „ 3%	34.25	34.75
Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	102.20	102.70
„ „ 1860 1/2 in cele intregi	88.30	88.40
„ „ „ 1/2 separata	96.—	96.25
„ „ 4% din 1851	81.50	82.—
„ „ din 1839, 1/2	176.—	175.50
„ bancel de credit	141.75	142.25
„ societ. vapor. dunarene cu 4%	92.50	93.—
„ imprum. princip. Eszterházy á 40 fl.	160.—	170.—
„ „ Salm á 40 fl.	41.—	42.—
„ „ cont. Palfy á 40 fl.	33.—	33.50
„ „ princ. Clary á 40 fl.	35.50	36.50
„ „ cont. St. Genois á 40 fl.	33.50	34.—
„ „ princ. Windischgrätz á 20	22.50	23.—
„ „ cont. Waldstein á 10	21.50	22.50
„ „ Koglevich á 10	14.50	15.50
Oblegatiuni desarcinatóre de pamentu:		
Cele din Ungaria	77.—	77.50
„ Banatul tom.	75.50	76.—
„ Bucovina	68.—	68.50
„ Transilvania	71.50	72.25
Actiuni:		
A bancel national	683.—	684.—
„ de credit	232.50	232.70
„ soont	652.—	654.—
„ anglo-austriace	170.75	171.25
A societate vapor. dunar.	550.—	552.—
„ Lloydul	245.—	245.—
A drumulu ferat de nord.	197.20	197.60
„ „ stat	293.40	293.80
„ „ apus (Elisabeth)	177.25	177.75
„ „ sud	184.40	186.70
„ „ langa Tizza	162.50	163.50
„ „ Lemberg-Czernowitz	171.75	172.25
Bani:		
Galbenii imperatesol.	5.52	5.53
Napoleond'ori	9.33	9.34
Friedrichsd'ori	9.70	9.75
Suverenii engl.	11.79	11.76
Imperialii ruseaci	—	—
Argintulu	115.50	116.—

Concursu.

pentru vacanta statiune invetiatoréscu din iFibisiu.

Emolumintele sunt: 105 fl. v. a.; 2 jugere pamentu de aratura; 2 jugere livada; 1/4 gradina, 45 cubule de gráu, 40 # sare, 80 # lardu (slanina) 16 orgí de lemne.

Doritori de a cuprinde acestu postu s'au avisati Documintele recurute, si cuviinciosu providiute, pre langa recursulu adresatu catra Pre onoratu Consistoriu Aradanu subscrisulu pana in 5 decembre a. c. a le transpune.

Lipova, 29 octobru v. 1868.

Ioane Tieranu m/p,
[1-3] D. Prot. si Inspect. scolaru.

Invitare de prenumeratiune
la

„ALBINA“

Cu 1 octobru v. incepemu nou partrariu de anu, pentru care deschidemu prenumeratiune. „ALBINA“ va aparé casti pana acum'a, adeca de trei ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune pent. Austria pre unu anu intregu 8 fl. v. a.

„ 1/2 de anu 4 fl. v. a.

„ 1/4 „ „ 2 fl. v. a. pentru Romani'a si strainetate pre unu anu intregu 16 fl. v. a.

„ 1/2 de anu 8 fl. v. a.

„ 1/4 „ „ 4 fl. v. a.